

JEUGDWERK IN AANBOUW

Hoe ziet het toekomstig jeugdwerk van Hervormd Barneveld eruit? Met de vastgestelde integrale leerlijn in de hand bouwen vertegenwoordigers van de catechese en het jeugdwerk samen aan het kinder-, tiener- en jongerenwerk van de toekomst.

Hier een impressie van het doorlopen traject en het voorstel.

1. Hoe zijn we op weg gegaan?

De algemene kerkenraad en de wijkkerkenraden hebben in 2015 ingestemd met de integrale leerlijn. Het is een leerplan voor kinderen en jongeren van 0 tot 23 jaar dat afgestemd is met de toerusting van hun ouders. Daarnaast hebben zij de Jeugdbeleidsraad (JBR) een mandaat gegeven om de integrale leerlijn te organiseren. Het was tijd om samen het huis van het jeugdwerk te (ver)bouwen!

De JBR koos er niet voor om een volledig uitgewerkt ontwerp van het toekomstig jeugdwerkhuis op te schrijven en dit aan het jeugdwerk te presenteren. Integendeel, zij heeft een traject met drie gespreksrondes uitgezet zonder de uitkomst te weten. Het enige aanknopingspunt hierin was de vastgestelde integrale leerlijn. In afhankelijkheid en vertrouwen heeft de JBR samen met de vertegenwoordigers van het jeugdwerk het leerplan van de jeugd vertaald naar ideeën voor jeugdwerkvormen. Deze ideeën zijn stap voor stap gestroomlijnd, gewogen en concreet gemaakt.

Gemiddeld 40 deelnemers hadden namens het jeugdwerk hun inbreng tijdens elke gespreksronde. Een aanzienlijk aantal, gevraagd uit verschillende geledingen. Denk aan jeugdambtsdragers, jeugdraad, centraal catechese orgaan, kinderoppas, bijbelklas, zondagschool, commissie kerkboekje, clubwerk, open jeugdwerk, tienerbijbelstudiegroepen, commissie Preek.Nu.

1.1 Eerste gespreksrondes

Op 17 november en 3 december 2015 hebben de deelnemers de staat van het huidige jeugdwerk besproken. Het ging over de barsten en scheuren in het jeugdwerkhuis anno 2015. Herkenbaar waren drie grote knelpunten:

1. Er zijn overlappingsen en ook leemtes in het jeugdwerkeraanbod;
2. Al enkele jaren is het lastig om jeugdleiders en mentoren te vinden;
3. Een aantal kinderen bezoekt incidenteel in plaats van structureel de club. Het aantal tieners en jongeren dat naar club gaat, neemt af.

De deelnemers waren van mening dat het toekomstig jeugdwerkhuis rekening moet houden met de beschikbaarheid van leiding en de drukke agenda's van de jeugd.

Vervolgens is per leeftijdsfase van peuters tot jongvolwassenen gebrainstormd over mogelijke jeugdwerkvormen. Deelnemers kwamen met ideeën voor verbinding, vernieuwing of annulering van activiteiten. Creativiteit en kennisuitwisseling gingen hand in hand!

1.2 Tweede gespreksrondes

Alle ideeën uit de eerste gespreksrondes zijn door de JBR gestroomlijnd tot drie jeugdwerkmodellen. Op 26 januari en 4 februari 2016 zijn deze jeugdwerkmodellen aan de deelnemers gepresenteerd. Vervolgens hebben zij in groepen de voor- en nadelen van elk jeugdwerkmodel gewogen en hun voorkeur uitgesproken. Opvallend was dat bijna elke groep dezelfde voorkeur uitsprak! Hun keuze is uitgewerkt in het basismodel van het toekomstig jeugdwerk 'het leer- en ontmoetingshuis'.

1.3 Derde gespreksronde

Op 1 maart 2016 vormde het leer- en ontmoetingshuis de basis voor de groepsgesprekken. Deelnemers hebben in verschillende groepen de concrete inrichting van het leer- en ontmoetingshuis uitgewerkt. Dit heeft geleid tot een voorstel met een actielijst.

Het bouwen aan het nieuwe jeugdwerk heeft veel tijd en inzet van diverse betrokkenen van de catechese en het jeugdwerk gevraagd. Wij zagen deelnemers vol passie actief zijn. Dit in afhankelijkheid van Gods zegen!

Hoe heb jij het traject van de drie gespreksrondes ervaren?

De drie verschillende gespreksrondes heb ik positief ervaren! Door de verschillende werkvormen kwamen we elke bijeenkomst een stapje verder. Het was prettig om hierbij betrokken te zijn en met elkaar na te denken over het uiteindelijke 'leer- en ontmoetingshuis'. De avonden begonnen met een informatief gedeelte en daarna gingen we uiteen in kleinere groepen. We hebben goede gesprekken gehad. We hebben heel concreet nagedacht over de kinderoppas maar ook over de hele integrale leerlijn. En nu aan de slag...

Jenneke Geerts

Vertegenwoordiger kinderoppas

Hoe heb jij het traject van de drie gespreksrondes ervaren?

'Als de Heere het huis niet bouwt, tevergeefs werken zijn bouwers eraan' (Ps. 127). Met deze Bijbeltekst en het gebed om Gods hulp en leiding zijn we de gespreksrondes begonnen. En Gods hulp en leiding heb ik ook zeker ervaren tijdens de avonden. Saamhorig hebben we gewerkt aan het toekomstig jeugdwerkhuis. Hierbij was het heel bijzonder om te merken dat we tijdens de rondes in onze gespreksgroep (voor 4-6 jarigen) heel erg op één lijn zaten met onze wensen en invullingen voor het toekomstig jeugdwerkhuis. En later merkten we dat dit niet alleen in onze groep was, maar in vrijwel elke groep. En dat terwijl we aan de gesprekken deelnamen met elk onze eigen, verschillende achtergrond en onze eigen doelgroep voor wie we spreken.

Margreet Brunekreef
Vertegenwoordiger Bijbelklas

liefde van Jezus. Hier start het kerkelijk onderwijs. Hier leren de kinderen elkaar voor het eerst kennen. Voldoende en gezellige ruimtes zijn essentieel voor het bieden van veiligheid en geborgenheid.

2.2 Bijbelklas / zondagsschool

De bijbelklas (groep 1 t/m 3 basisonderwijs) en zondagsschool (groep 1 t/m 6) hebben beide het Bijbelverhaal centraal staan, met een verwerking. Kinderen komen als groep op zondag bij elkaar en leren meer en meer op God te vertrouwen. Beide activiteiten bedienen wel hun eigen doelgroep. Dit is gerelateerd aan een type dienst. Informatie-uitwisseling tussen beide activiteiten is van belang om elkaar te versterken.

2.3 Catechese nieuwe stijl

In de catechese nieuwe stijl komen de drie leerelementen hoofd, hart en handen zoveel mogelijk terug. De nadruk ligt op het verbinden van verdieping en ontmoeting. Hierbij wordt gezocht naar werkvormen die passen bij de ontwikkeling van de tweens, tieners en jongeren.

1.4. In gesprek met jongeren

Samen met vertegenwoordigers uit de catechese en het jeugdwerk wordt aan het jeugdwerk gebouwd. Maar hoe denken onze jongeren hierover? De JBR heeft op 16 februari met catechisanten van de tienercatechese en jongerencatechese van wijk 1 over het toekomstig jeugdwerk gesproken. Op 4 maart stond het gesprek met de belijdeniscatechisanten van wijk 5 op de agenda. In deze steekproefsgewijze gesprekken heeft de JBR de ideeën over het leer- en ontmoetingshuis getoetst. Deze gesprekken bevestigen het beeld dat het huidig jeugdwerkhuis barsten en scheuren vertoont. Het aantal tieners en jongeren dat naar club of open jeugdwerk gaat, neemt drastisch af. Dit heeft te maken met hun drukke agenda's. De jongeren waardeerden dat zij bevroegd werden over de toekomstideeën.

2. Hoe ziet het leer- en ontmoetingshuis eruit?

Omdat het geloof een genadegave van God is (Tit. 3:5), weten wij ons afhankelijk van de leiding van de Heilige Geest als dé Leermeester. In dat licht mogen wij meewerken. Wij weten ons geroepen om kinderen, tieners en jongeren te begeleiden tot discipelen van Jezus.

Uitgangspunt van het leer- en ontmoetingshuis is dat leren geloven te maken heeft met hoofd, hart en handen. Het hoofd staat voor weten, het hart voor ervaren en de handen voor (samen) kunnen. Drie elementen, die volwaardig terugkomen in de integrale leerlijn en daarmee in het toekomstig jeugdwerk. Niet als gescheiden activiteiten, maar zoveel mogelijk binnen elke activiteit. Naast het leren geloven wordt ook de onderlinge ontmoeting gestimuleerd, waardoor de band met de gemeente wordt bevorderd. Het 'je gekend' weten binnen de gemeente is essentieel, net als het opbouwen van een vertrouwensband met leeftijdsgenoten. Het gaat hier te ver om alle zaken in het voorstel te benoemen. Enkele noemenswaardige zaken zijn:

2.1 'Kinderoppas'

De kinderoppas op zondag is meer dan alleen een oppas. Eenvoudige bijbelvertellingen worden aan de peuters gegeven, verwerkingen worden gemaakt en kinderliederen worden gezongen om jonge kinderen te laten ontdekken wie God is en de

Hoe heb jij het traject van de drie gespreksrondes ervaren?

Barsten en scheuren in het huidig jeugdwerk, bouwen en verbouwen, toekomstige jeugdwerkmodellen; flip-overs, discussie, luisteren, vragen, afwegen, gesprekken, keuzes maken. Een flinke organisatie en traject om met elkaar te komen tot een toekomstbestendig jeugdwerk. Maar dat was de organisatorische kant. Bidden om Gods leiding, een open Bijbel, danken voor de leiding van Gods Geest, bemoediging, vertrouwen, elkaar versterken, dat waren de echt belangrijke ingrediënten van alle gespreksrondes. Met zo'n grote Leider en toegewijde vrijwilligers kunnen we ook de volgende stappen zetten om onze kinderen en jongeren dicht bij God te brengen.

Peter van Dijke
Voorzitter Centraal Catechese Orgaan

In wijk 2 wordt al een paar jaar de basiscatechese aan de tweens (groep 7 en 8) gegeven. In deze twee jaar ligt de nadruk op kennis. De tweens staan over het algemeen bekend om hun leergierigheid. Ze zijn net sponzen als het gaat om kennis en informatie. De gedachte is om de basiscatechese ook in de overige wijken op te starten.

Waar de basiscatechese gericht is op kennisoverdracht, is de catechese voor tieners meer gericht op het relationele aspect van het leren. De wens is om meer aandacht voor de praktijk (diaconale activiteiten) en voor actuele levensvragen te hebben.

In de jongerencatechese wordt de opgedane kennis weer opgefrist en verdieping in de gereformeerde geloofsleer aangeboden.

De tieners en jongeren worden gekoppeld aan hun catecheet/mentor. Ze zien elkaar namelijk wekelijks en kunnen dan op de natuurlijke contactmomenten een vertrouwensband krijgen. Hierdoor heeft elke mentor de rol van buddy voor ongeveer 5 jongeren. Oog hebben voor wie ze zijn, wat hen bezig houdt, hoe het met ze gaat. Aan de andere kant weten de tieners en jongeren wie hun aanspreekpunt is binnen de gemeente.

2.4 Aanbod voor denkers en doeners

Jongvolwassenen (19-23 jaar) werken of studeren. Ze staan volop in de wereld. Het gemeentebreed aanbod wordt dan diverser. Voor de meer 'denkers' is er Preek.Nu. Preek.Nu is een digitale ontmoetingsplek om samen met andere jongvolwassenen verder te praten over geloofsthema's. Daarnaast is er voor deze doelgroep Podium79 van de Hervormde Gemeente Voorthuizen. Podium79 is de plek voor vragen van jongvolwassenen over geloof en wetenschap, kerk en samenleving, Bijbel en actualiteit.

Voor de meer 'doeners' vanaf 17 jaar komt de mogelijkheid om te klussen of je in te zetten voor anderen. Het gaat hier om een soort van vrijwilligerscentrale. Hierin wordt samenwerking gezocht met lokale vrijwilligersorganisaties.

3. Toerusting van ouders in de opvoeding

Het streven is om de Parenting course aan ouders aan te bieden. Deze cursus is een mooie aanvulling op de huidige opvoedkringen en de Hot Item opvoedingsavond, die primair gericht zijn op de geloofsopvoeding. De Parenting course is vooral op het opvoeden zelf gericht. Hoe beter ouders hun kinderen kunnen opvoeden, hoe beter zij ook het geloof kunnen overdragen. Daarnaast is de cursus erg geschikt om een brug te slaan naar ouders die (nog) weinig hebben met kerk en geloof.

4. Hoe gaan we nu verder?

De JBR maakt in D.V. april en mei een rondgang langs de algemene kerkenraad en de wijkkerkenraden om het voorstel Jeugdwerk in aanbouw te bespreken. Pas na instemming van de wijkkerkenraden over de catechese nieuwe stijl gaan we aan de slag met de bijbehorende actielijst. U kunt zich voorstellen dat alle toekomstideeën niet in één keer gerealiseerd kunnen worden. Wij hopen de uitvoering gefaseerd over verschillende seizoenen te doen.

D.V. 1 juni willen we een gemeenteavond over het toekomstig jeugdwerk beleggen. Zou u die alvast in uw agenda willen noteren?

Wij hebben zaken niet in de hand, maar weten ons wel geroepen onze verantwoordelijkheid te nemen. Wij bidden om Gods leiding in het traject. Ook vragen wij Zijn zegen voor het jeugdwerk - waarin jong en oud met elkaar optrekken - en daarmee voor de gehele gemeente. Wilt u met ons meebidden? "De God van de hemel, Hij kan ons doen slagen en wij, Zijn dienaren, zullen opstaan en gaan bouwen" (Neh. 2:20).

Hoe heb jij het traject van de drie gespreksrondes ervaren?

We zijn de avonden begonnen met gebed en Bijbeloverdenking waarin we onze afhankelijkheid naar God toe hebben uitgesproken, zodat we tijdens de gespreksrondes ons konden laten leiden door de Heilige Geest! Vervolgens werden de resultaten van de vorige gespreksrondes gepresenteerd en gingen we in groepjes uiteen om per leeftijdscategorie de resultaten verder uit te werken tot concrete plannen. In groepjes sloten we de avond af, zodat we konden bidden voor zegen op de resultaten van die avond. Wat mij bij is gebleven, is dat de avonden in goede harmonie verliepen en dat de vertegenwoordigers van het jeugdwerk veelal op één lijn zaten. We zijn de Heere God dankbaar dat dit zo gelopen is!

Otto Versteeg
Jeugdouderling wijk 1 en
Voorzitter Jeugdraad

Vragen? Bel met de (tijdelijk) voorzitter van de JBR, Ben Berg: 06-16650831, of mail naar Jan Vos: jeugdwerkcoordinator@hervormdbarneveld.nl